

EVA G. SÁENZ DE URTURI

# EL LLIBRE NEGRE DE LES HORES



Columna

EVA GARCÍA SÁENZ DE URTURI  
EL LLIBRE NEGRE  
DE LES HORES

Traducció de Núria Garcia Caldés

COL·LECCIÓ CLÀSSICA

TÍTOL ORIGINAL: *EL LIBRO NEGRO DE LAS HORAS*

PRIMERA EDICIÓ: MAIG DEL 2022

© EVA MARÍA GARCÍA SÁENZ DE URTURI, 2022

© DE LA TRADUCCIÓ: NÚRIA GARCIA CALDÉS, 2022

© EDITORIAL PLANETA, SA.

© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, SAU.

AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA

ISBN: 978-84-664-2914-6

DIPÒSIT LEGAL: B. 5.545-2022

FOTOCOMPOSICIÓ: GRUP62

IMPRES A CATALUNYA - PRINTED IN CATALONIA

[www.columnnaedicions.cat](http://www.columnnaedicions.cat)

Pàgina 7

Fragment de *Milk and honey*, de © Rupi Kaur

Pàgina 24

Fragment de «Piu Avanti», *Siete sonetos medicinales*

Pedro Bonifacio Palacios, Almafuerte, 1907

Pàgina 61

Julio Cortázar

Fragment de *Rayuela*

© Sucesión Julio Cortázar, 1963

El fragment es publica per l'amable autorització de Sucesión de Julio Cortázar

Pàgina 135

Fragment d'*Olvidado rey Gudú*, Destino, 1996

© Ana María Matute

Pàgines 368-369

*Ítaca*

Konstandinos Kavafis, 1911

Traducció de Carles Riba

*L'editor vol agrair les autoritzacions rebudes per reproduir  
les imatges publicades en aquesta obra.*

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, [www.cedro.org](http://www.cedro.org)) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra ([www.conlicencia.com](http://www.conlicencia.com); 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

El paper utilitzat per imprimir aquest llibre està qualificat com a ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

## *Segrestar una morta*

*Maig del 2022*

No es pot segrestar algú que fa quaranta anys que és mort, i, per descomptat, aquest algú no pot sagnar.

I menys encara sagnar profusament en una elitista editorial de facsímils on ha estat assassinada la Sarah Morgan, una prestigiosa professional de la bibliofília, quan un valuós incunable va esclatar —sí, explotar— perquè una ment malalta i desfermada va aplicar una capa de glicerina a la coberta després de modificar-la i convertir-la en letal.

Em dic Unai, em diuen Kraken. La sang que va aparèixer al costat del cadàver era de la meva mare, morta l'any 1982 segons la làpida del cementiri de Villaverde on he anat a resar tota la vida mentre posava espígol al costat d'unes lletres que ara resulta que són falses.

I aquí comença la meva història.

Uns minuts abans de rebre la trucada que em va canviar la vida passejava pel museu de naips entre impremtes i planxes antigues, envoltat de parets de pedra i d'acolorides baralles dels cinc continents.

—Inspector Kraken? —va preguntar una veu metàl·lica distorsionada per un modulador de veu.

—Ja no —li vaig recordar.

M'havia retirat del servei actiu i ara treballava com a formador de perfiladors criminals a l'Acadèmia d'Arkaut. La meua vida era més calmada des de llavors... i insuportablement predictable.

—Escolti'm amb atenció: tinc la seva mare i no l'hi tornaré viva fins que vostè no ens lliuri el *Llibre Negre de les Hores* de Constança de Navarra.

—La meua mare és morta i enterrada —vaig respondre—. Miri, és una broma de molt mal gust, no sé com ha arribat a saber el meu número de telèfon, però...

—Si estaria més ben informat, sabria que la seva mare és la millor falsificadora de llibres de col·leccionista de la història, i per desgràcia dels bibliòfils d'arreu del món segueix en actiu —em va interrompre la veu, bastant impacient.

Tenia una aplicació per gravar converses i la vaig engegar de seguida. El meu cervell de perfilador, el que mai ha deixat d'estar operatiu, es va posar en marxa en sentir tants detalls i tan elaborats. No era un bromista, a la veu li vaig detectar urgència i alguna cosa que s'assemblava a ràbia continguda. Hi havia més, molt més, sota aquella veu extremament educada.

—Ha de ser un error —vaig insistir. Necessitava que seguís parlant—. Qui es pensen exactament que han segrestat?

Em va dir un nom, no l'havia sentit en ma vida. El nus a l'estómac va deixar de pressionar. Només era un error, el món tornava a estar al seu lloc: la terra als meus peus, el cel sobre el meu cap. El Boig d'un joc de cartes del XVII ja no es burlava de mi des de la vitrina de vidre.

—No és la meua mare, però en tot cas, si és veritat que tenen retinguda una persona en contra de la seva voluntat...

—Sí que és la seva mare —va tornar a interrompre'm—. Avui mateix li arribarà al seu domicili una mostra de l'ADN de la nostra presonera. D'aquí a unes hores el rebrà. Compari'l, li donem uns dies perquè ho comprovi i després posi's en marxa per recuperar el *Llibre de les Hores*. És un ancià de sis-cents anys que mereix més respecte que vostè i que jo mateix. Té set dies. En cas contrari, ella explotarà.

Després em va donar detalls clars i concrets de les condicions en què es duria a terme la trucada següent.

Però jo m'havia quedat amb allò de l'ADN, el que m'havia dit del llibre vell no ho acabava d'entendre, i encara menys que haguessin de fer explotar algú.

Tenia pocs records de la meua mare, va morir d'una complicació després del part d'en Germán. Tot just tenia sis anys, jo. Després va passar allò del meu pare... Els avis es van fer càrrec de nosaltres i ens van criar. Poques preguntes i menys respostes quan vam comprendre el mal que els feien. Un dels pocs detalls que ens van arribar era que tenien una petita llibreria al Barri Vell que va abaixar la persiana després de la seva mort.

—Doncs posi-m'ho fàcil —vaig dir canviant d'estratègia—. Ja que sap com em dic jo, digui'm com l'he d'anomenar, a vostè.

—Calibà, digui'm Calibà.

—Perdoni?

—Però quina mena d'educació li van donar, a vostè? He dit Calibà, el personatge de Shakespeare a *La tempesta*.

—És clar, *La tempesta*, i tant —vaig contestar, per dir alguna cosa—. Doncs que sigui Calibà. Doni'm dades d'aquest *Llibre Negre de les Hores*, no tinc ni idea del que em diu ni de com el puc trobar.

Però llavors es va sentir un cop i un altre so que vaig identificar com un crit.

—Escolti, que hi és? —vaig preguntar, alarmat.

I llavors la veu va canviar, era una altra, també distorsio-

nada, però el que vaig poder sentir em va fulminar el cervell:

—Unai, fill! No...! —Després un altre cop, després silenci. Després van penjar.

I jo em vaig quedar allà, recolzat a la paret de pedra del museu, amb aquell «Unai, fill!» que m'havia deixat tremolant. Tremolant com no havia tremolat mai.

Perquè un fill reconeix el crit de la seva mare, i jo m'havia passat quaranta anys pensant que les lletres de metall que en certificaven la mort en les làpides dels cementiris eren veritats absolutes.

Calibà en va tenir prou amb una setmana per desbaratar totes les certeses sobre les quals havia consolidat la meua vida.

## *El «Llibre Negre de les Hores»*

*Maig del 2022*

Em vaig llançar al carrer empedrat, aquella tarda plovia a bots i barrals, el terra del carrer Cuchillería relliscava, però vaig córrer cap al meu pis, a la plaça de la Virgen Blanca, al cor de la ciutat.

Vaig marcar el número de l'Esti. Ella seguia en actiu com a inspectora de la Divisió Criminal. Estíbaliz Ruiz de Gauna tenia l'ànima calenta i les idees molt clares. Era una combinació guanyadora, i jo necessitava desesperadament una bona carta perquè no sabia si, al davant, hi tenia un farsant o un pallasso.

—Esti, he rebut una trucada d'un suposat segrestador. L'he gravat i vull que el sentis parlar. T'ho passo.

Vaig penjar i l'hi vaig enviar. Vaig esperar un parell de minuts i li vaig tornar a trucar.

—L'has sentit?

—El que sé és que ets orfe des de petit. De què va, això?  
—va contestar, atordida.

—Ha de ser una broma de molt mal gust. No sé quina credibilitat donar-hi, la veritat.

Havia arribat ja al meu portal, vaig pujar els tres pisos a correuita. I no sé per què, me'n vaig anar directe als fi-



nestrals per controlar des d'allà tota la plaça de la Virgen Blanca.

—Ha de ser una broma —va coincidir—, però això del *Llibre Negre de les Hores* m'inquieta molt.

—Ho dius pel llibreter antiquari que han assassinat, oi? Per això t'he trucat. És massa casualitat.

Un parell de dies abans ens havíem despertat amb una notícia inquietant: el més conegut dels llibreters antiquaris de la zona nord l'havien trobat mort al seu local, la prestigiosa llibreria Montecristo, la cova d'Alí Babà per a bibliòfils d'arreu del món, que hi peregrinaven buscant incunables i edicions estranyes de bíblies en llemosí.

Es deia Edmundo, i tot i que el seu cognom no era Dantés, ell es feia dir *el Comte*.

Era un personatge que no passava desapercebut, seductor i amb les mans foradades. La noia que treballava per a ell l'havia trobat a la rebotiga, possiblement enverinat amb alguna substància volàtil, perquè ella també es va intoxicar quan va respirar l'aire de la saleta i va acabar a l'hospital de Txagorritxu.

—Què em pots dir del llibreter? Cap punt en comú amb el *Llibre Negre de les Hores*? —vaig preguntar.

—No sé res de llibres d'hores, i encara no sé si li van robar cap exemplar valuós. La seva mort va ser provocada, això sí. Estem interrogant la gent del seu entorn. Aquest Edmundo no era un home discret precisament, era dels que presumeixen de les últimes adquisicions en llibres de col·leccionista. Estava casat amb l'hereva dels Goya, deu anys més gran que ell.

—Els Goya, els de les confiteries?

—No sé si hi estan emparentats o en són una branca, però sí que la seva és una família d'empresaris de tota la vida —em va aclarir—. No tenien fills, ella és directiva de la Fundación Sancho el Sabio, una mecenes del món de la cultura. També t'he de dir que no m'ho està posant fàcil,

per prendre-li la primera declaració. Fa dos dies que em dona excuses per telèfon. O és molt estoica o l'he vist molt sencera. Però ara mateix ens centrarem en la trucada que has rebut i ho tractarem com un possible segrest. Hi ha dues veus, dues persones implicades. Passaré la gravació al laboratori d'Acústica Forense i prepararem un operatiu. Aquest Calibà diu que t'enviarà l'ADN de l'ostatge d'aquí a unes hores. T'arribarà amb un missatger, suposo, però el detindrem i rastrejarem l'origen de la tramesa. Ets al teu pis, a Vitòria?

—Sí, soc aquí, si em poseu un parell de companys, estaré bé. Parla amb el laboratori i avisa'ls que pot ser que els enviem dues mostres d'ADN per comparar, que hi donin prioritat. Sigui qui sigui la persona que està segrestada, vaig sentir crits i forcejaments, està en perill.

—Pensava fer-ho, després m'acosto al teu pis. Si arriba aviat, et seré útil. Però, Kraken...

Només l'Esti em seguia dient Kraken, i no em molestava.

—La teva mare va morir quan en Germán va néixer, sí o no?

—Està enterrada al costat del meu pare, a Villaverde. Era de Madrid i no tenia família, i els meus avis la van acollir com una filla des del principi. Sí, aquesta és la meva història familiar, l'avi no pot haver-me mentit durant quaranta anys, no et sembla?

—No, si queda algú que sigui de fiar en aquest món, segur que és l'avi. Només ho dic per estar-ne segura. De totes maneres, ha dit un nom. No és gens habitual. L'havies sentit mai? —va preguntar la meva companya.

—No crec que ningú que conegui es digui així, me'n recordaria. El cognom és una altra cosa.

—Per descomptat —va convenir ella—, i si aquesta dona existís, hauria d'haver nascut als anys cinquanta. Faré una cerca en les bases de dades. Si aquest Calibà afirma que

és la millor falsificadora de llibres antics, pot ser que estigui fitxada. Penjo i m'hi poso.

Va arribar la nit i no va aparèixer cap missatger. Vaig baixar unes quantes vegades a comprovar la bústia, però el portal estava vigilat i només hi havien entrat els veïns. Així i tot me'n vaig assegurar, per si algú els havia interceptat i els havia encarregat que fiquessin algun sobre a la meva bústia. Però estava buida.

Vaig trucar a l'Alba, conciliàvem els horaris com podíem entre la seva feina al capdavant de l'hotel palau a Laguardia i les meves classes de Perfilació a l'Acadèmia d'Arkaute, a la sortida de Vitòria. La nostra filla Deba creixia feliç i precoç, ja havia fet els cinc anys. Jo vivia a cavall de Vitòria, Laguardia i Villaverde, on el meu avi gairebé centenari s'obstinava a viure sol mentre baixava cada dia a cuidar l'hort, com si el temps comptés d'una manera diferent en el seu organisme.

També vaig parlar amb el director de l'Acadèmia d'Arkaute, i vaig optar per agafar-me uns dies lliures a la vista dels esdeveniments.

Va passar un dia sencer i ningú es va presentar al meu portal de Vitòria ni al de Laguardia. Vaig trucar a l'Estíbaliz.

—Aquí no ve ningú, i, en tot cas, tens dos agents vigilant. Em sento un inútil sense avançar res i el compte enre de Calibà segueix endavant.

—He comunicat al comissari Medina la trucada del segrest. M'ha demanat que et digui que et pots incorporar quan vulguis en qualitat d'assessor en la detecció de perfils, com quan et vas encarregar del cas «Els ritus de l'aigua». Jo necessito ajuda, no t'ho negaré. Fa dos dies vam fer la inspecció tècnica ocular, però la llibreria segueix precintada.

M'interessa molt que vegis l'escenari del crim i em donis la teva opinió com a perfilador. Et porto els informes i ens trobem allà. Encara estem esperant els resultats de l'autòpsia, però l'empleada que el va trobar ja ha sortit de perill, tot i que segueix ingressada a Txagorritxu i, si vols, podem prendre-li declaració. També a la seva vídua, que segueix sense posar-m'ho fàcil.

—Tingues una mica de paciència, acaba de perdre el marit. Moltes persones es bloquegen i no estan preparades per parlar tan aviat amb la policia.

—No ho sé, més que afectada, la vaig trobar molt freda. En tot cas, tinc una llista immensa d'amistats i col·legues de professió en el món de la bibliofília. L'Edmundo era el típic hiperconnector. I podem aprofitar l'avinentesa per preguntar-los què en saben del *Llibre Negre de les Hores* i guanyar temps. Necessito passar-los pel sedàs i començar a elaborar la llista de persones que ens interessin, en vull estudiar la història personal i policial. Si trobem res, demanaré informació dels seus comptes bancaris.

—D'acord, trucaré al comissari Medina per dir-li que li agraeixo l'oferta i que col·laboraré en el cas de l'Edmundo —li vaig dir.

—Llavors has de saber una cosa, Kraken.

—Què és?

—Vaig veure com va quedar el cadàver, i hi havia una cosa molt patològica en la manera en què tot plegat va passar. Només espero que darrere de l'assassinat de la llibreria Montecristo no tinguem aquest tal Calibà que suposadament ha segrestat la teva mare morta.